

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 31. In Guairania multa fiunt memoratu digna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

*Socii affi-
guant.*

*In Guaira-
niam rena-
vigant.*

**CAPUT
XXX.**
*Jesu-Ma-
rianum op-
pidum ut-
cumque re-
staura-
tur,*

*Nicolas
Enartio pro-
motor,*

*Et Simone
Maçeta.*

**CAPUT
XXXI.**
*In Guaira-
nia multa
sunt me-
moratu di-
gna.*

*Pœcata ca-
stigata.*

*Leno pœni-
tus.*

tamdiu gestarent, quoadusque ad littoralis crepidinis apicem duarum lencarum itinere è portu Sancti Vincentii evaderent. Ubi Piratiningam attingere, facto tumultu, Mamaluci Socios ab ingressu Collegii vi arcuere, & in alteram domum deductos tamdiu detinere, donec Collegii Rector eos è custodia infimis precibus eximeret. Postquam verò Judex à Didaco Ludovico Oliverà, Brasiliæ Pratore, designatus advēnit, vix mortem ab nescio quo nebulone sclopeto intentatam evasit. Audita quorundam prædonum voces sunt, asserentium, se potius suum Baptisima abjuratos, quàm permetterent Prætoris diploma servari. Igitur Judex, desperato remedio, eò, unde venerat, rediit. Socii verò opprobriis affatim onerati, exiguo captivorum numero ex tot millibus impetrato, Piratiningani Collegii Patribus viaticum largè ministrantibus, secundo Aniembio ad Paranam, è Parana ad Paranapanai fluminis oppida post unius anni terrâ marique labores, facto etiam ibi, ubi Josephus Anchieta olim submersus fuerat, ad Aniembii scopulos naufragio, salvis corporibus navigavere.

INTERIM Guairaniæ Socii præteriti anni cladem novis operis sarcire satagentes, circum omnia nemora excutiebant, eo consilio, ut qui Mamalucorum metu fugerant, denuò reducerentur. Antonius Ruisius ad Sanctorum Michaelis & Antonii ruinas, necnon ad Caaivensem regionem excurrens, aliquantulam Ethnicorum turbam Religioni Christianæ conciliavit. Sed spes eo tempore restaurandæ rei potissimum in Guiravera erat, qui posteaquam nescio quâ prodicionis suspicione apud Socios se purgasset, luculenter ab Ruisio veniâ donatus, & in patriam remissus, tantam mox coëgit turbam, quanta sufficit ad reficiendum antiquo in loco Jesu-Marianorum oppidum. Ad quod reedificandum missus Ignatius Enartius Lotharingus, vir planè probus, egregie opus promovit, donec Simon Maçeta è Brasilia redux, post nunciatam ubique Mamalucorum pertinaciam, ad Huibai præcipitii proxima loca eo fine transferre Jesu-Marianum oppidum juberetur, ut remotiores ab prædonum excursionibus essent. Ibi igitur oppido & templo ædificatis, magnam adultæ gentis & puerilis ætatis multitudinem Christianis addidit.

EX Guairania reliqua multa præter morem nunciata sunt. Ad Paranapanazum fluvium juvenem quemdam, Angeli custodis, humanâ specie visendum se præbentis, monitis surdas aures præbuisse, & dæmonis familiaritatem plus illo æstimasse, idcirco sanum & vegetum, noctuque meretriculam quæritantem, derepente diem suum obiisse. Juvenem Festis diebus audiendi Sacri negligentem à dæmone tygridis specie exterritum, denique in negligentia pertinacem à vera tygride, adstantibus & incolumibus amicis, discerptum, summo tamen Dei beneficio scelera Pœnitentiæ Sacramento ante mortem eluisse. Item fœminam visu horridam, ulnis infantulum gestantem, forori post mortem sese ostendisse, & asseruisse se furti, contumeliæ, & prolicidii damnatam, ignibus æternis ardere: in cujus fidem ferramentum furto quondam ablatum, igne inferno calens, fororis dextrâ admovisse, impacto simul criminum horrore. Ex Ibitirambeta etiam nunciabant, juvenem incestuosus cum matre & filia amoribus implicitum, serò facti pœnitentiam optasse. A tygride adulterum, intactâ adulterâ, dilaniatum, & puellam festæ diei negligentem, & alteram parentibus rectè monentibus pervicacem, eodem fato periisse. Villaricæ, sub Hispani hominis, lenonis officio diu functi, mortem, auditum catenarum & vinculorum stridorem, ignemque visum per totam domum, omnibus adstantibus spectantibusque, vi invisibili dissipari (quæ terriculamenta etiam post mortem audita sunt) tanto ad portentum visendum concurrentium hominum pavore, ut autoritate publicâ domus destruenda fuerit. Narrabant etiam pervicacis hominis in Indorum defensores maledicentiam, fœdo in ore carcinomate cœlitus punitam. Horum prodigiorum ergò per totam Guairaniam diu & piè trepidatum est, Sacra diligentius adita, castimonia & iustitia majori in pretio habitæ, & frequentius conscientiæ iustrata sunt. Præter quos pœnitentiæ fructus ingens numerus Barbarorum hoc anno Baptisimum suscepit.

CAPUT